

PÄÄTOIMITTAJA MIRJA HOLSTE

RYHMÄTYÖ – JÄSENLEHDESTÄ AMMATTILEHDEKSI

Ryhmätyö-lehden ensimmäinen vuosikerta ilmestyi vuonna 1972. Tänä vuonna ilmestyy viimeinen vuosikerta. Vuosien varrella lehden artikkeleissa on käsitelty monesta näkökulmasta yksilöiden, ryhmien ja yhteiskunnan toimintaa.

RYHMÄTYÖ RY:N ALKUVUODET ENNEN LEHTEÄ

Ryhmätyömenetelmä tuli Suomeen määrätietoisena työmenetelmänä 50-luvulla. Toisen maailmansodan jälkeen Yhdysvalloissa oli saatu hyviä kokemuksia työmenetelmästä. Suomessakin heräsi kiinnostusta erityisesti terveydenhoidon, nuorisotyön ja sosiaalityön piirissä. Tietoa menetelmästä saatiin kirjallisuuden ja joidenkin työhön tutustuneiden stipendiaattien kautta.

Kiinnostus oli sen verran suurta, että aktiiviset menetelmän kokeilijat perustivat Ryhmätyö ry:n 16.11.1958. Perustava kokous pidettiin Helsingin Sairaanhoidajaopistossa. Tästä alkoi toiminta, jonka aikana yhdistys on luonut opiskelutradition, joka perustuu ryhmän jäsenen omakohtaiseen kokemukseen ja oppimiseen sen kautta.

Tiedon tarve sekä menetelmästä että yhdistyksen toiminnasta ja koulutuksesta hoidettiin aluksi lähettämällä jäsenistölle jäsenkirjeitä. Yhdistyksen vuosikokousten yhteydessä pidettiin neuvottelupäiviä, joissa jäsenet jakoivat tietoa toisilleen pitämällä asiantuntijaesitelmiä. Näitä materiaaleja myytiin myöhemmin monisteina lähinnä omakustannushintaan. Aktiivisimmat jäsenet käänsivät alan kirjallisuutta ja referoivat alan kehitystä. Ryhmänohjaajien koulutus alkoi, ja siinä tätä uutta menetelmää sovellettiin ja harjoiteltiin.

LEHTI PERUSTETAAN 1972

Varsin pian yhdistyksen perustamisen jälkeen alettiin puhua oman lehden tarpeesta. Taloudellisesti se oli mahdollista vasta 1972, jolloin ensimmäinen Ryhmätyö-lehti julkaistiin. Lehden nimestä oltiin yksimielisiä. Jo tällöin lehden suunniteltiin ilmestyvän neljä kertaa vuodessa. Näin tapahtui ja tämä rytmi on jatkunut aina tähän päivään saakka. Lehden ulkoasu ja koko vakiintuivat melko pian alun jälkeen. Kuvia on vuosien varrella ollut vain vähän, nekin pääosin kaavioita tai tilastoja. Olemme luottaneet tekstin voimaan.

Päätoimittaja Pehr Charpentier kirjoitti lehden tavoitteista ensimmäisessä pääkirjoituksessaan: *"Ryhmätyö r.y. perustettiin vuonna 1958 Helsingissä. Ryhmätyö on tämän kohta 11 vuotta vanhan yhdistyksen jäsen- ja tiedotuslehti.*

Yhdistys perustettiin aikoinaan ryhmätyötä harjoittavien eri aloilla työskentelevien henkilöiden yhteistyöelimeksi. Lehden tehtävänä on edistää tätä jäsenten välistä yhteistyötä. Se tahtoo olla tila, jossa kohtaaminen tulee mahdolliseksi, ja väline, jonka avulla se käy päinsä."

Vuonna 1977 dosentti Matti Luoma kirjoitti Ryhmätyö-lehdestä ja sen tehtävästä yhdistyksen 20. toimintavuoden eväiksi: *"Ryhmätyö ry toimittaa Ryhmätyö-lehteä, jonka tehtävänä on välittää tietoa jäsenistölle, tuoda esiin uusia ajatuksia, tutkimustuloksia ja esitellä uutta kirjallisuutta sekä toimia ryhmätyötä tekevien välineenä mielipiteiden*

vaihdossa” (RT 4/1977).

Lehden alkuvuosina jäsenistö kirjoittikin mielipiteitä ja lähetti kysymyksiään toimitukseen *Tuuletusta* -palstalle. Myöhemmin lehdessä julkaistiin *Toimituksesta kysyttyä* -palstaa. Keskustelua varmaan oli sitäkin enemmän vuosikokouksissa. Vuodesta 1997 alkaen jäsenten ääni on kuulunut mm. *Mitä ryhmässä voi oppia* -kirjoituksissa. On kuitenkin ymmärrettävää, että kovin paljoa ei keskusteltu ja kysytty lehdessä, joka ilmestyi neljä kertaa vuodessa. Nopeimmin sai vastauksen soittamalla tai vaikkapa kirjeitse ja nykyisin myös sähköpostitse.

Alkuvuosina Ryhmätyö ry:n toiminta oli varsin laaja-alaista. Se ilmenee mm. 1973 jäljelle jääneestä toimitusneuvoston muistiosta, jossa hahmoteltiin vuoden 1974 ensimmäisen numeron sisältöä päätoimittaja Marjatta Eskolan johdolla. Kokouksessa päätettiin tehdä koulutusnumero ja pyytää ryhmätyön eri tekniikoiden edustajilta artikkelit, joissa he selvittelisivät, mihin koulutuksen tavoitteisiin erityisesti ko. tekniikka vastaa ja ketkä juuri kyseistä koulutusta tarvitsevat. Niinpä artikkeleita päätettiin pyytää eri asiantuntijoilta transaktioanalyysin, OD-tekniikan (Organization Development), sensitivity traininigin, psykoanalyttisen, oppimisteoreettisen, psykodraaman ja sosiaalisen (ryhmään nojaava) ryhmätyön alalta.

Listaa lukiessa voi todeta, että katto oli silloin korkealla ja seinät leveällä. Ryhmätyö ry:n koulutus on tämän jälkeen kehittynyt omakseen, samoin monilla edellä mainituilla suuntauksilla on oma yhdistyksensä.

JÄSENLEHTI KASVAA AMMATTILEHDEKSI

Toimitusneuvosto on ollut merkittävässä asemassa alusta lähtien lehden toimittamisessa. Yhdessä keskustellen ideoidaan lehden sisältöä siten, että se vastaa Ryhmätyö ry:n toimintaperiaatteita, on ajan ilmiöissä kiinni ja silti sisällöltään kestävä.

Ensimmäisen kerran vuoden teemat esitteli päätoimittaja Kaija Siirala lehden ensimmäisessä numerossa vuonna 1983: *Toimitusneuvosto on valinnut lehden tämän vuoden teemoiksi: Ihminen, arvot ja asenteet, Ihminen ja perinne, Ihminen ja kriisit sekä Ihminen ja elämisen laatu.* Myös lehden viimeisessä numerossa esiteltiin seuraavan vuoden teemat. Sittemmin lehden työryhmä on esitellyt seuraavan vuoden teemat johtokunnalle ja ne on esitelty myös vuosikokouksessa osallistujille.

Ryhmätyö ry:n täyttäessä 30 vuotta fil.tri Sirpa Taskinen luonnehti juhlapuheessaan yhdistyksen toiminnan merkittävyyttä. Hän luonnehti Ryhmätyö-lehteä näin: *”Ryhmätyö-lehti on eräs antoisimmista ammattilehdistä, joita seurataan. Sen teemanumerot ovat usein olleet syvällisiä, ajatuksia ja tunteita herättäviä* (RT 1/1989).”

Tätä lehden kasvua varten otettavaksi alansa julkaisuksi kuvannee myös se, että vuonna 1988 ilmestyi kirja *Kasvun vuodet* Ryhmätyö ry:n 30 toimintavuoden kunniaksi. Sen kokosi työryhmä, jota veti silloinen lehden päätoimittaja Seija Aalto. Kirjan sisältö oli valittu siihen asti ilmestyneistä lehden artikkeleista.

Toinen lehden artikkeleihin perustuva kirja *Ryhmän voima ja viisaus* ilmestyi yhdistyksen täyttäessä 40 vuotta. Tätä kirjaryhmää veti Ryhmätyö-lehden pitkäaikaisin päätoimittaja Tuuli Julin. Tämän kirjan ajatuksena on kuvata ryhmän elämänkaarta.

Ryhmätyö ry järjesti aikanaan myös teemailtoja, joissa oli asiantuntijaluentoja ja keskustelua. Jäsenistöä pidettiin ajan tasalla myös referoimalla näiden iltojen antia vuosina 1985–2007.

Lehden tekotavassa on sovellettu Ryhmätyö ry:n periaatteita. Lehteä on ideoitu toimitusneuvostossa yhteistyön voimaan luottaen. Vuosien varrella lehdellä on ollut ilo saada kirjoittajiksi eri alojen parhaita asiantuntijoita niin tieteen, taiteen kuin käytännön ihmissuhdetyön parista.

Lehden aiheet ovat herättäneet kiinnostusta laajemminkin, niinpä lehti on saanut

tilaajia myös jäsenistön ulkopuolelta. Monet sosiaali- ja terveysalan oppilaitokset ja työyhteisöt ovat tilanneet lehteä. Se tulee edelleen useihin kirjastoihin. On ollut ilo nähdä se monien ammattilehtien joukossa. Taloudellinen kurimus tietysti näkyy tässäkin, kirjastoissa säästetään.

RYHMÄTYÖ KATSOO TULEVAAN

Nyt yhdistys juhlii 55. toimintavuottaan. Juhlaan on aihetta, sillä noiden vuosien aikana yhdistys on antanut merkittävän panoksen koulutukseen ja inhimilliseen vuorovaikutukseen sekä yksilöiden ja yhteisöjen hyvinvointiin.

Juhlaan liittyy toki hieman haikeutta, sillä toiminta muuttuu ja Ryhmätyö-lehteä ei enää julkaista. Olemme nyt saman edessä kuin ennen lehden perustamista ja usein sen ilmestymisenkin aikana: talous asettaa selkeät rajat. Tiedottaminen jatkuu, mutta uusin keinoin; siirrymme sähköiseen tiedottamiseen. Yhdistyksen nettisivuja www.ryhmatyo.fi kehitetään.

KIITOS

Sydämellinen kiitos Ryhmätyö ry:lle, joka on halunnut julkaista lehteä näinkin kauan, vaikka arvokkaasta sisällöstä huolimatta se ei ole ollut taloudellinen kultakaivos. Kiitos myös kaikille toimitusneuvoston jäsenille, jotka ovat lehden ilmestymisen ajan ideoineet lehden sisältöä palkkiotta. Omana kokemukseni yhteistyö työryhmässä on ollut antoisaa ja luovaa. Työpäivän jälkeen illan kokoukseen menee usein vähän väsyneenä, mutta lähtee hyväntuulisena, täynnä ideoita. Yhteistyö kantaa. Erityiskiitos pitkäaikaiselle toimitussihteerille Jukka Mustakalliolle, jonka tarkkuus ja paneutuminen työhönsä on vertaansa vailla. Aina kaikki kohdallaan ennen painokoneiden käynnistymistä!

Lähteet

Hietalahti Liisa. (1976). Ryhmätyön historiikki. Pro gradu -työ.

Aalto Seija, Leinonen Ritva, Purtaanen Juha, Vakkilainen Irmeli (toim.) (1988) Kasvun vuodet. Jyväskylä: Gummerus,

Julin Tuuli, Karttunen Marjetta, Lahtinen Tuula, Mustajärvi Riitta. (toim.) (1998) Ryhmän voima ja viisaus. Jyväskylä: Gummerus.

Ryhmätyö-lehden vuosikerrat vuosilta 1973–2013.